

E-mail:
dula.sunara@st.t-com.hr
pravapacijenata@st.t-com.hr

CROATIAN ASSOCIATION
FOR PATIENTS' RIGHTS

SJEDIŠTE:

Čajkovskog 5/IV
21000 SPLIT, HRVATSKA
Tel.: (385 21) 339-530

BILTEN HRVATSKE UDRUGE ZA PROMICANJE PRAVA PACIJENATA

BR. 42., GODINA XI., LISTOPAD 2009.

Matični broj: 1449982

www.pravapacijenata.hr

Žiro račun: **2330003-1100001097**

CIJENA 3.00 kn

Poštovani čitatelji!

ČESTITAMO O. B. KARLOVAC!

Edukacija liječnika i medicinskih sestara odnosno tehničara o pravima pacijenata: *Opća bolnica Karlovac, bolnica koja je nositelj naše plakete "PRIJATELJ PACIJENATA", prva je bolnica u Hrvatskoj koja je našu edukaciju o pravima pacijenata uvrstila u edukaciju svojih zdravstvenih djelatnika*

Više na str. 5 i 6

Jesen je počela s naznakama pozitivnih pomaka u razumijevanju prava pacijenata od strane onih koji u tom pogledu najviše mogu pripomoći u sveopćoj edukaciji građana Hrvatske. Stoga je primjetno zadovoljstvo među vodstvom naše udruge unatoč činjenici kako je teška gospodarska situacija ove godine znatno umanjila naše prihode te kako nam je održavanje rada udruge time dodatno otežano.

Potaknuti interesom kojega su iskazali brojni naši članovi kao i svekolika javnost, u ovom broju donosimo razgovor s dr. Lidijom Gajski i njenim motivima da progovori o negativnostima tržišnog utjecaja na sustav zdravstva u svojoj knjizi koja je izazvala

sadržaj:

UVODNIK	1
RUBRIKA	2,3
ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	2,3
RAZGOVOR VOĐEN ZA VAS	3,4,5
EDUKACIJA LIJEČNIKA I SESTARA U OB KARLOVAC ..	5,6
INFORMACIJE	7
NE ZABORAVIMO	8

mного medijske pažnje kao i zamjetnu pažnju javnosti.

Slijede nam pripreme za Izborni Sabor udruge te iščekivanje odgovora na brojne ponude naših novih projekata za 2010. godinu. Do sljedećega broja nadamo se imati još pozitivnih odgovora na naša nastojanja i trud da pojasnimo važnost i potrebu izgrađivanja partnerskih odnosa unutar sustava zdravstva.

Svima želimo plodonosnu jesen i dobro zdravlje!

Srdačno Vaša predsjednica

mr. sc. Đula Rušinović-Sunara, dr. med.

od pacijenta pacijentu

Pismo

“Poštovani/a,

Tijekom svojeg posljednjeg zaposlenja koje-
ga sam ostvarivao uz ugovor o radu na određeno
vrijeme, a što se produljivalo na šest mjeseci u 5
navrata, utvrđena mi je mononukleoza te sam bio
na bolovanju više mjeseci nakon čega više nisam
dobio na potpis novi ugovor o radu te sam otišao na
zavod za zapošljavanje. Nakon što sam više mjeseci
već primao naknadu s biroa, otišao sam liječniku no
on je utvrdio kako nemam zdravstveno osiguranje.
Na kraju je utvrđeno kako sam bio obvezan sam oti-
ći na zdravstveno osiguranje i tamo odnijeti potvr-
du da sam prešao na osiguranje preko biroa. Meni
to nije bilo naznačeno, dapače, samo mi je rečeno
kako “sada imam osiguranje preko zavoda za zapo-
šljavanje” te ni jednom nisam niti posumnjao kako
sam morao sam otići do zavoda za zdravstveno osi-
guranje te kako sam nešto propustio učiniti. Sada
nemam osnove za obvezno zdravstveno osiguranje
i nisam osigurana osoba. Što mi je činiti? Gdje god
sam se obratio s pitanjima odgovoreno mi je kako
nemam pravo! Nitko mi nije rekao kako da riješim
problem!!!

Zahvaljujem na odgovoru.”

Odgovor

Nitko nije oslobođen od svoje odgovornosti zbog
nepoznavanja zakona. Ipak, jasno je kako bi svakom
radniku trebalo jasno dati naputke što da radi i koje su
njegove obveze u pogledu postupanja po prestanku
radnog odnosa. Je li to obveza poslodavca, radnika na
Zavodu za zapošljavanje, pitanje opće kulture ili pak
takva znanja trebamo dobiti u nekoj školi koja nas pri-
prema na život? O tome bi se dakako moglo mnogo
raspravljati no činjenica jest kako ovakve situacije nisu
ni tako rijetke kako nam se isprva činilo.

Najvažnije je dobiti potpunu informaciju o tome
kako se sve može postati osigurana osoba, a onda i
naći najbolji način da se to pravo ponovno stekne, a
sukladno osobnom statusu i mogućnostima.

Jedan od načina je da se zdravstveno osiguranje
stekne nakon što je isteklo 30 dana unutar kojih je mo-
guće status prijaviti HZZO-u, jest da se osoba zaposli
te da je poslodavac prijavi u sklopu svoje obveze pri-

likom zapošljavanja radnika. To može biti i zaposlenje
na određeno vrijeme te većina osoba upravo na takav
način ponovno stekne status osiguranika. Ukoliko
zdravstveno stanje nije takvo da se osoba uopće može
zaposliti postoji mogućnost da se osigura preko brač-
nog druga koji je osiguran te su nam poznati slučajevi i
kada se sklapalo brak samo iz ovoga razloga.

U svakom slučaju treba se obratiti izravno u HZZO
i zahtijevati odgovore i naputke jer oni imaju i obvezu
davati informacije o zdravstvenom osiguranju. Ukoliko
se ipak ne uspije dobivenu informaciju dovoljno dobro
razumjeti još uvijek imate na raspolaganju Savjetovali-
šte za pacijente u našoj udruzi:

Brojevi telefona savjetovališta za pacijente:
021 339 530 i 091 502 78 61

Komentar

U sklopu brošure *Brzi vodič kroz prava
pacijenata* nastojimo približiti osnovne
pojmove koji su povezani sa zdravstvenim
osiguranjem te donosimo izvatke iz brošure
koju možete pronaći u cijelosti na našoj
web stranici

www.pravapacijenata.hr

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

U sustavu zdravstvenog osiguranja Repu-
blike Hrvatske važeći pravni propisi utvrđuju
dva oblika osiguranja zdravstvene zaštite:

OBVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

i

DOBROVOLJNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

što je obvezno zdravstveno osiguranje?

Obvezno zdravstveno osiguranje znači kako
su svi hrvatski državljani s prebivalištem u RH,
odnosno stranci s odobrenim stalnim boravkom u
RH, **OBVEZNI** osigurati se kod HZZO-a na obvezno
zdravstveno osiguranje prema jednoj od osnova
osiguranja utvrđenih Zakonom o obveznom
zdravstvenom osiguranju (Narodne novine broj
150/08.) i propisima donesenim na osnovi toga
Zakona.

Prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja stječu samo osobe kojima je HZZO utvrdio status OSIGURANE OSOBE, a to dokazuju iskaznicom zdravstveno osigurane osobe, odnosno ovjerenom kopijom prijave na obvezno zdravstveno osiguranje.

Što je obvezno zdravstveno osiguranje?

Dobrovoljno zdravstveno osiguranje prema odredbama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine broj 85/06 i 150/08) jest:

- **dopunsko** zdravstveno osiguranje
- **dodatno** zdravstveno osiguranje
- **privatno** zdravstveno osiguranje

Dopunsko i dodatno zdravstveno osiguranje ugovaraju se kao dugoročna osiguranja, a najmanje u trajanju od godine dana.

Dopunsko zdravstveno osiguranje

- je navedenim Zakonom definirano kao osiguranje kojim se osigurava pokriva dijela troškova do pune cijene zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Osiguravatelj određuje premiju za dopunsko zdravstveno osiguranje s obzirom na opseg pokriva iz ugovora o dopunskom zdravstvenom osiguranju.

Dodato zdravstveno osiguranje

- osigurava viši standard te veći opseg prava iz zdravstvene zaštite u odnosu na standard zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Privatno zdravstveno osiguranje

- osigurava zdravstvenu zaštitu fizičkim osobama koje borave u Republici Hrvatskoj, a koje se nisu obvezne osigurati sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonu o zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj.

razgovor vođen za Vas

“Lijekovi ili priča o obmani?” je intrigantni naslov vrlo interesantnog djela liječnice Lidije Gajski, specijalistice interne medicine. Pozvali smo je da nas upozna sa svojim razmišljanjima i otkrićima. Organizirali smo njena predavanja na tribini u Zadru, 18. te u Splitu 19. lipnja ove godine, u sklopu našeg ovogodišnjeg projekta pod nazivom Edukacija: korisnik(pacijent)-bolesnik-osiguranik.

O tome smo kratko izvijestili u našem prošlom broju biltena, a samo za naše čitatelje upriličili smo i ovaj razgovor s doktoricom Gajski.

Lidija Gajski, dr. med., specijalistica interne medicine

Kako ste uopće došli na ideju da napišete svoju knjigu?

- Poželjela sam istražiti neke trendove u suvremenoj medicini. U prvom redu tendenciju propisivanja sve veće količine lijekova. Jedan od uzroka te pojave je činjenica da su smjernice za kliničku praksu u zadnjih desetak godina spustile vrijednosti bioloških parametara kojima se definiraju patološka stanja. Primjerice, granica za kolesterol sa 6.5 spušta se na 5, a za krvni tlak sa 160/95 na 140/90, dok se za srčane, bubrežne bolesnike i dijabetičare preporučuju i niže vrijednosti. Potom, mi liječnici osjećamo snažan pritisak farmaceutske industrije. Njeni su predstavnici gotovo svakodnevni gosti u našim ordinacijama,

a naši stručni simpoziji i kongresi sličniji su sajmištima, nego edukativnim skupovima. Konačno, ja osobno dobila sam i poticaj od stručnjaka iz društveno-humanističke sfere koji imaju šire uvide od liječnika.

Kome ste prvenstveno namijenili svoju knjigu?

- *Moja je knjiga namijenjena svim ljudima koje zanimaju fenomeni suvremenog društva. Najveću korist od nje imat će liječnici, jer će dobiti mnogo informacija i steći nove uvide kako u konkretne teme iz svog profesionalnog djelokruga, tako i u općenito stanje stvari i kontekst u kojem se prakticira suvremena medicina.*

Kako biste našim čitateljima približili temu kojom se knjiga bavi?

- *U prvom dijelu knjige nastojala sam obrazložiti postavku da su mnogi lijekovi koji se danas često koriste, u stvari preparati skromne ili nejasne djelotvornosti. Riječ je o pripravcima za spuštanje krvnog tlaka, masnoće, šećera u krvi, potom o lijekovima za osteoporozu, debljinu, hormonskom nadomjesnom liječenju, antidepresivima, cjepivima i sl. Zatim sam pokušala objasniti kako se stvara lažna predodžba o vrijednosti i korisnosti tih pripravaka, pri čemu je kao jedan od temeljnih problema identificirana zloraba znanosti i edukacije za interese profita medicinske industrije. U zadnjem dijelu knjige ponudila sam rješenja za problem prevelike potrošnje, odnosno izdataka za lijekove.*

Može li prosječan pacijent razumjeti tekst knjige?

- *Prosječan čitatelj imat će teškoća u razumijevanju onog dijela knjige u kojem se analiziraju znanstvena istraživanja i neki stručni aspekti vezani uz lijekove i liječenje. Međutim, veći dio knjige pisan je na način da bude čitljiv i zanimljiv i laicima zainteresiranima i senzibiliziranima za ovu temu.*

Kako biste saželi svoje dojmove tijekom rada na knjizi i nakon što je ista izašla iz tiska (ovdje mislim i na reakcije u javnosti, tj. dnevnom tisku i raznim portalima)?

- *U knjigu je uloženo dosta vremena i truda; riječ je o znanstvenoj literaturi na gotovo*

450 stranica, potkrijepljenoj s više od 900 referenci. Obradovao me, stoga, veliki interes javnosti, kako novinara, tako i običnih ljudi koji mi se javljaju elektronskom poštom i telefonom. Iz njihovih reakcija jasno je da ovu temu smatraju važnom i zadovoljni su da je netko o njoj otvoreno progovorio. S druge strane, liječnici za moju knjigu nisu pokazali nikakvo zanimanje. Riječ je o interesantnom i složenom „sindromu“ koji samo potvrđuje teze iz moje knjige, među ostalima onu o sukobu interesa profesionalaca u zdravstvenom sustavu i o razilaženje potreba i interesa pacijenata i onih koji bi o njima trebali skrbiti.

Vidite li mogućnost da se prevenira zlopotreba medicine u svrhu bogaćenja onih bez skrupula?

- *Sustav medicine i zdravstva, kao sustav koji se bavi nepoželjnim događajima (slično sustavu policije i vojske), ne smije biti tržišno, odnosno profitno orijentiran jer u takvim okolnostima nema motiva za prevenciju nepoželjnih događaja, naprotiv. U situaciji smo da bitni dijelovi zdravstvenog sustava i medicine, kao što su znanstvena istraživanja, profesionalna izobrazba ili sama proizvodnja medicinskih proizvoda, u stvari uopće ne pripadaju tom sustavu čiji je cilj liječenje i sprječavanje bolesti, već ih drže privatna poduzeća koja imaju svoj vlastiti interes, a to je zarada. Spomenute djelatnosti treba vratiti u okrilje države i zaustaviti trend privatizacije zdravstva koji je neproduktivan i nepoželjan jer stvara sve veće troškove i smanjuje dostupnost zdravstvenih usluga.*

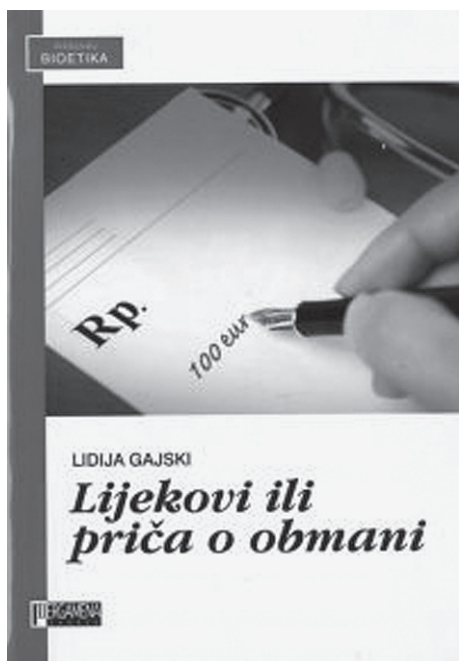
Što biste poručili onima koji moraju uzimati lijekove?

- *Kad je riječ o ljudima u patnji, dakle onima s tegobom, primjena lijekova nije sporna. Problem se javlja na području preventive, gdje se ljude bez smetnji uvjerilo da trebaju uzimati preparate, primjerice za spuštanje šećera ili masnoće, s obrazloženjem da će im produžiti život i smanjiti šansu bolesti. Tu nastaje manipulacija jer nam podatke o djelotvornosti tih pripravaka daju sami njihovi proizvođači, a te su informacije pristrane i preuveličavaju efekt lijekova. Za značajan dio ljudi koji danas uzimaju preventive preparate, oni su beskorisni, a mogu biti i škodljivi. Savjet svima nama bio*

bi, da se, osim u slučajevima kad je korist od preventivnih intervencija jasna i objektivno utvrđena, vratimo tradicionalnoj medicini i liječniku odlazimo onda kada imamo tegobu i kad je sami ne možemo riješiti.

Gdje se knjiga može nabaviti?

Knjiga se može kupiti u knjižarama ili nešto povoljnije u našoj udruzi, odnosno može se posuditi u knjižnicama diljem Hrvatske.

Knjiga ima i intrigantnu sliku na svojim koricama

Oni koji žele preko udruge nabaviti knjigu "Lijekovi ili priča o obmani" mogu nazvati naše telefone:

**021 339 530
ili
091 502 7861**

BOLNICA PRIJATELJ PACIJENATA: OPĆA BOLNICA KARLOVAC

Nakon što smo izvješća o radu savjetovaništa uputili na više adresa zdravstvenih ustanova te raznih institucija i tijela državne uprave, predloženu neformalnu edukaciju o pravima pacijenata za zdravstvene radnike objeručke je prihvatila uprava Opće bolnice Karlovac. Ravnatelj bolnice, mr. sc. Nedjeljko Strikić, dr. med. zajedno s pomoćnicom za kontrolu kvalitete, prim. Mirjanom Lončarić Katušin, dr. med., organizirao je dolazak predavača iz udruge u karlovačku bolnicu.

U karlovačkoj Općoj bolnici tijekom 24. i 25. rujna mr. sc. Đula Rušinović-Sunara, dr. med. i Dubravka Finka, dr. med. održale su predavanja i radionice namijenjene informativnoj edukaciji zdravstvenih radnika u sklopu projekta Edukacija: pacijent-bolesnik-osiguranik.

Tako je 24. rujna održana edukacija za liječnike, a 25. rujna za drugo zdravstveno osoblje među kojim je dakako najveći broj bio viših i srednjih medicinskih sestara. I predavanja i radionice bodovani su od strane liječničke, odnosno sestrinske komore čime je jasno prepoznata potreba za ovakvim prenošenjem znanja i iskustava kada su u pitanju znanja o sadržajima i smislu prava pacijenata.

Domaćini su pokazali svoju dobrodošlicu kako dobrom pripremom i organizacijom tako i svojom osobnom srdačnošću te velikim zanimanjem kako članova uprave tako i samih zdravstvenih radnika za iznesena iskustva i spoznaje.

Pozdravni govor održao je zamjenik ravnatelja OB Karlovac: prim. dr. sc. Josip Žunić, dr. med.

Prije početka predavanja sazvana je i tiskovna konferencija na kojoj se u ime ravnatelja novinarima obratio njegov zamjenik, prim. dr. sc. Josip Žunić, dr. med. te pomoćnica za kvalitetu prim. Mirjana Lončarić Katušin, dr. med.

Na tiskovnoj konferenciji je istaknuto kako je Opća bolnica Karlovac nositelj plakete Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata "Prijatelj pacijenata", a koju je udruga dodijelila ovoj bolnici zbog višegodišnje suradnje posebice u distribuciji biltena "Pacijent". Ovu titulu Prijatelja pacijenata OB Karlovac potvrdila je i svojim daljnjim angažmanom na suradnji s udrugom u cilju podizanja kvalitete zdravstvenih usluga kao i unapređenja sigurnosti pacijenata.

Tijekom prvog dana liječnici sa svih odjela Opće bolnice Karlovac pažljivo su slušali o izazovima koji ih tek očekuju u pogledu poštivanja prava pacijenata, ali i u pogledu sagledavanja načina kako doprinijeti razvoju globalnih konsenzusa u pogledu razvoja zdravstvenog sustava koji u svojem središtu ima pacijenta. Angažiranost sudionika radionica izravno je pokazala važnost ovakvih razmjena iskustava te su liječnici izrazili svoje mišljenje kako postoji potreba i za što skorijim nastavkom suradnje.

I već umirovljeni liječnici iskazali su interes za teme predavanja te su se priključili svojim mladim kolegama...

Predvođene pomoćnicom ravnatelja za sestrinstvo, koja je ujedno glavna sestra Opće bolnice Karlovac, Karolinom Vižintin, medicinske

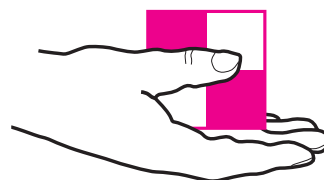
sestre i tehničari pokazali su kako ni malo ne zaostaju za svojim liječnicima kada je u pitanju želja za unapređenjem kvalitete usluga i sigurnosti pacijenata. Teret svakodnevne njege bolesnika i izvršavanje brojnih dužnosti za njih je posao kojemu su se posvetili s ljubavlju. Stoga je razumljivo što su s velikim zanimanjem pratili sve što se govorilo na predavanjima te se aktivno uključili u brojne rasprave tijekom iznošenja primjera iz prakse u radionicama.

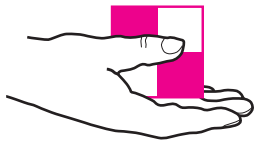
Ukupno je preko 80 djelatnika OB Karlovac nazočilo upriličenoj edukaciji. Sudionici su istakli činjenicu kako se o iznesenome nisu imali prilike do sada detaljnije informirati te kako se radi o sadržajima koji ne ulaze u formalnu edukaciju, a isti su od iznimne važnosti za pristup radu, ali i daljnjem razvoju zaštite prava pacijenata u Hrvatskoj.

Naznaka dobre daljnje suradnje između Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata i zdravstvenih radnika te uprave Opće bolnice Karlovac veliki je poticaj za daljnji rad Udruge na projektima koji vode boljem razumijevanju zdravstvenih radnika i njihovih pacijenata. Upravo to vodi ka partnerskim odnosima i ka razvoju zdravstvenog sustava u smjeru kojega priželjkuju i očekuju svi njegovi korisnici i sudionici.

Izveštaj pripremila Dubravka Finka, dr. med.

informacije

kako zatražiti naš savjet

1. Na našu adresu:

Čajkovskog 5, 21000 Split

pošaljite pismo s opisom Vašeg problema uz fotokopije osnovne dokumentacije ukoliko za to postoji potreba, a na kraju pisma navedite svoju točnu adresu, nadnevak Vašeg rođenja i broj telefona. Vaši osobni podaci nam omogućavaju arhiviranje Vaših pisama.

2. Nazovite naše ponuđene telefone

i postavite pitanja koja Vas muče ili smatrate da zbog hitnosti problema trebate hitnu našu pomoć i savjet.

3. Na našu e-mail adresu pošaljite opis

Vašeg problema kojeg želite da Vam pomognemo sastaviti u obliku pisma nadležnima.

Završen je program evidentiranja poziva našem savjetovalištu za pacijente.

Završno izvješće možete naći na našoj web stranici:

www.pravapacijenata.hr

Brojevi telefona savjetovališta za pacijente:

021 339 530

i 091 502 78 61

POZIVAMO VAS NA SURADNJU

NAPIŠITE NAM O VAŠEM OSOBNOM ISKUSTVU PRILIKOM KORIŠTENJA ZDRAVSTVENIM SUSTAVOM:

- iskustva

- dvojbe

- pitanja

Uplatite iznos od 100 kn za godišnju članarinu i potpomognite zaštitu prava pacijenata, potražite savjet, iznesite vlastiti primjer, a na Vašu adresu dobit ćete svoju člansku iskaznicu i bilten "Pacijent", glasilo Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata.

Broj žiro računa:

2330003-1100001097

Pristupnicu ili na drugom papiru napisane osobne podatke, uz dokaz o izvršenoj uplati pošaljite na našu adresu:

HRVATSKA UDRUGA ZA PROMICANJE PRAVA PACIJENATA,
ČAJKOVSKOG 5, 21000 SPLIT

ISPUNITE PRISTUPNICU JOŠ DANAS!

PRISTUPNICA

osobni podaci

ime: _____

prezime: _____

datum rođenja: _____

adresa

ulica i kućni broj: _____

poštanski broj i mjesto: _____

vlastoručni potpis: _____

Kontakt osobe:

Mr. sc. Đula Rušinović-Sunara, dr. med.

Tel.: 021 339 530, Mobitel: 091 502 78 61

Prim. dr. sc. Ljubomir Radovančević, dr. med.

Tel.: 01 2316767

e-mail: dula.sunara@st.t-com.hr

pravapacijenata@st.t-com.hr

Želite li u svojoj sredini omogućiti tribinu o pravima pacijenata javite nam se na naše brojeve telefona:

021 339 530

ili

091 5027861

**potražite sadržaj vodiča za prava pacijenata
na našoj web stranici:
www.pravapacijenta.hr**

IZ VODIČA

OSIGURANA OSOBA (osiguranik, članovi obitelji osiguranika, druge osigurane osobe)

Osiguranik je samo onaj koji ima ugovoreno zdravstveno osiguranje. Obveza osigurane osobe jest da predoči dokaz o zdravstvenom osiguranju, a obveza zdravstvenih radnika jest da pruže zdravstvenu uslugu prema propisima koji uređuju zdravstveno osiguranje.

ne zaboravimo

PETI SAVJET:

Obratite pažnju na to da je bolest sastavni dio života.

PRVI SAVJET:

Naučite razlikovati ljudska prava od onoga što Vam netko nudi u zamjenu za nešto ..

DRUGI SAVJET:

Birajte svog liječnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti prema Vašem povjerenju.

TRINAESTI SAVJET:

Imate pravo odlučiti želite li i hoćete li sudjelovati u znanstvenom istraživanju.

OSMI SAVJET:

Tražite račun za svaku naplaćenu uslugu u zdravstvu.

JEDANAESTI SAVJET:

Ne zaboravite da kada idete liječniku idete po pomoć, a ne po zdravlje.

ČETRNAESTI SAVJET:

Temeljem čl. 4. st. 1. i čl. 11. st. 1. Zakona o pravu na pristup informacijama od svih tijela javne vlasti možete zahtijevati da vam se dostavi željena informacija.

DVANAESTI SAVJET:

Imate pravo i pitati i dobiti odgovor.

ŠESTI SAVJET:

Samo Vi odlučujete tko ima pravo znati Vaše zdravstveno stanje.

ČETVRTI SAVJET:

Ne strahujte pitati kako bi mogli odlučiti.

PETNAESTI SAVJET:

Povjerenje u svojeg terapeuta ne gradite na strahu, već na njegovoj spremnosti da pruži potpunu informaciju.

DESETI SAVJET:

Preispitajte svoj osobni stav prema pravima drugih pacijenata prije nego li zatražite svoja prava.

SEDMI SAVJET:

Kad tražite zaštitu svojih prava učinite to istovremeno kod više nadležnih tijela, pismenim putem uz poštansku povratnicu.

TREĆI SAVJET:

O svojoj sudbini odlučujete sami na temelju dobivenih obavijesti pa i onda kada ste prihvatili tuđi savjet.

DEVETI SAVJET:

I kada vam se dobiveni savjet »sviđa« potražite drugo mišljenje na vrijeme.

BILTEN "PACIJENT" JE GLASILO HRVATSKE UDRUGE ZA PROMICANJE PRAVA PACIJENATA.

UREDNIŠTVO čine članovi Predsjedništva Udruge: mr. sc. Đula Rušinović-Sunara, dr. med.; Dubravka Finka, dr. med.; prim. dr. sc. Ljubomir Radovančević, dr. med.; Glavna i odgovorna UREDNICA je predsjednica: mr. sc. Đula Rušinović-Sunara, dr. med.

HRVATSKA UDRUGA ZA PRAVA PACIJENATA - CROATIAN ASSOCIATION FOR PATIENTS' RIGHTS

Sjedište: Čajkovskog 5/IV • 21000 Split, Hrvatska • Tel.: (385 21) 339 530